Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT EN
DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Regering van de Verenigde Mexicaanse Staten inzake betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2026.

Samenvatting
De overeenkomst heeft tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door bepaalde gezinsleden van de ambtenaren en andere personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten van Mexico in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Mexico te vergemakkelijken. In die zin draagt dit akkoord bij tot het faciliteren van de combinatie van een diplomatieke loopbaan en een gezinsleven, en indirect ook tot het nastreven van gelijke kansen voor mannen en vrouwen op dit vlak. De Vlaamse Regering hecht nu, na advies van de Raad van State, haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van instemmingsdecreet. Het ontwerp van instemmingsdecreet wordt nu ingediend bij het Vlaams Parlement.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
Beleidsvelden: buitenlands beleid

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie
Beleidsveld: werk

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Werkgroep Gemengde Verdragen en ondertekening

Op 24 januari 2019 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van deze overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap worden bevoegd geacht.

Tot de zesde staatshervorming was deze materie een exclusief federale bevoegdheid. Ook in de huidige stand van zaken blijven de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (geregeld in het koninklijk besluit van 2 september 2018 houdende de uitvoering van de wet van 9 mei 2018 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden) een federale bevoegdheid vanuit regelgevend oogpunt (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI), met dien verstande dat de gewesten bevoegd zijn om deze normen toe te passen (artikel 6, §1, IX, 4°, BWHI).

De gewesten zijn evenwel bevoegd voor de regelgeving inzake beroepskaarten, waar de federale overheid enkel bevoegd is voor vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, §1, IX, 3°, BWHI). De regelgeving zit momenteel vervat in het decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2021 tot uitvoering van het decreet van 15 oktober 2021 over de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door buitenlandse onderdanen. In het kader van deze Overeenkomst wordt evenwel geen vrijstelling van beroepskaarten toegekend, maar dienen de betrokken personen die opteren voor een zelfstandige beroepsactiviteit wel degelijk een beroepskaart aan te vragen. Daarom zijn ook de gewesten bevoegd.

Uiteraard is de Overeenkomst ook van toepassing op vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid in de diplomatieke en consulaire posten (samenwerkingsakkoord van 17 juni 1994 betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie en samenwerkingsakkoord van 18 mei 1995 betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de Gemeenschappen en Gewesten in de diplomatieke en consulaire posten) die in de overeenkomstsluitende staat zijn of zouden worden geaccrediteerd.

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Voorontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 (aanwijzing nr. 297).

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 6 oktober 2026 met kenmerk 80.040/16 maakte de Raad van State opmerkingen inzake de bevoegdheid van de gemeenschappen en de ondertekening.

Het advies wordt uitvoerig besproken in de bijhorende memorie van toelichting.

2. INHOUD

De status van het diplomatieke en consulaire personeel dat door de Zendstaat wordt aangesteld in de Ontvangende Staat alsmede de status van de gezinsleden worden geregeld door het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer (1961) en inzake consulair verkeer (1963). De meeste landen, waaronder België en Mexico, zijn partij bij deze Verdragen.

Deze Verdragen voorzien in een aantal voorrechten en immuniteiten ten behoeve van de personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten alsmede van de gezinsleden die deel uitmaken van hun huishouden (echtgenoten en kinderen ten laste).

Voornoemde Verdragen stellen ten aanzien van voornoemde personen geenszins dat het verboden is in de Ontvangende Staat betaalde werkzaamheden te verrichten. Wel is het zo dat hun status en de daaruit voortvloeiende voorrechten en immuniteiten in de praktijk onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een beroep. In de meeste Staten is de toegang van buitenlanders tot bezoldigde arbeid trouwens beperkt.

In het besef hiervan nam de Raad van Europa een aanbeveling aan betreffende een model voor een bilaterale overeenkomst die ten doel heeft gezinsleden van een lid van een diplomatieke of consulaire zending de mogelijkheid te bieden betaalde werkzaamheden te verrichten.

Deze overeenkomsten zijn van belang voor het gelijkekansenbeleid voor mannen en vrouwen, aangezien zij het voor partners van diplomaten en consulaire ambtenaren mogelijk maken een eigen carrière na te streven.

Voor de landen die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte (en Zwitserland) stelt er zich geen probleem aangezien Belgische onderdanen daar op grond van het vrije verkeer reeds toegang hebben tot de arbeidsmarkt, zodat er met deze landen geen verdragen worden gesloten over deze materie.

De voorliggende overeenkomst heeft dus tot doel het verrichten van betaalde werkzaamheden (als loontrekkende of zelfstandige) door bepaalde gezinsleden van de ambtenaren en andere personeelsleden van de diplomatieke zendingen en consulaire posten van Mexico in België en, op grond van wederkerigheid, van de Belgische diplomatieke zendingen en consulaire posten in Mexico te vergemakkelijken.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse weerslag op de begroting van de Vlaamse Overheid.

De Inspectie van Financiën verleende gunstig advies op 26 maart 2025. Een gemotiveerd begrotingsakkoord is niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeelsvlak of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de gemeenten, de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's), de intercommunales of de provincies, voor wat hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse Regering hecht nu haar definitieve goedkeuring aan het ontwerp van instemmingsdecreet.

Daarna volgt de goedkeuring door het Vlaams Parlement in de commissie en in de plenaire vergadering. Vervolgens dient het instemmingsdecreet te worden bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Regering van de Verenigde Mexicaanse Staten inzake betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het personeel van de diplomatieke missies en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2026, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, te gelasten om het voornoemde ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

de minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:
- een ontwerp van decreet;
- een memorie van toelichting;
- de tekst van de overeenkomst in het Nederlands en het Engels;
- het advies van de Raad van State d.d. 6 oktober 2026.